

REFUZUL ANGAJATORULUI DE A REINTEGRA SALARIATUL DUPĂ ANULAREA DECIZIEI DE CONCEDIERE. EXECUTAREA SILITĂ ÎN NATURĂ A OBLIGAȚIEI DE A FACE ÎN MATERIA RAPORTURILOR DE MUNCĂ. PENALITĂȚI DE ÎNTÂRZIERE

Conf. univ. dr. Lacrima Rodica BOILĂ

Facultatea de Drept și Științe Economice

*Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie, Târgu Mureș,
avocat, Baroul Mureș*

Abstract

The employment of the contractual liability of the employer in case of abusive dismissal of the employee, after the annulment of the decision by final court decision, brings into question the measure of his reinstatement in the position and in the position held at the time of his dismissal. This obligation belongs exclusively to the employer, being an obligation to "do" qualified as an obligation intuitu personae.

To the extent that the employer refuses to comply with the provisions of the final judgment ordering the reinstatement of the employee, enforcement in kind of this obligation is not possible, but there is an indirect means against the debtor, the imposition of penalties for delay, with through a special procedure. Unlike the civil fine provided in art. 580 index 3 of the old Code of Civil Procedure, due by the debtor to the state, in the sense that they belong to the creditor, the one whose right has not been realized.

The article analyzes the arguments of a court decision by which the request for establishing penalties against the employer guilty of refusing to reinstate the employee was admitted, under the conditions of art. 906 C.pr.civ. Through the arguments of substantial law and procedural law, we want to signal this pronounced solution in the matter of conflicts of rights as an efficient one, such as to force the debtor employer to fulfill the obligation to reinstate the employee.

Keywords: *employee reintegration, obligation to intuit people, forced execution, penalties for delay.*

I. Expunerea datelor speței și a soluției pronunțate

1. Reclamantul O. Al. s-a adresat instanței de executare și a solicitat obligarea angajatorului său, C. N. S.A., în calitatea sa de debitor în dosarul de executare

silită, la plata de penalități de întârziere cu privire la neexecutarea obligațiilor stabilite prin titlul executor reprezentând Sentința civilă nr. 681 din 09.06.2015 a Tribunalului Mureș începând cu 10 zile după data comunicării încheierii de încuviințare a executării silită, până la executarea obligației de reintegrare pe postul avut anterior concedierii sale acela de director de sucursală zonală.

În considerente, a arătat că în temeiul dispozițiilor art. 65 alin. (1) din Codul muncii a fost concediat, de pe acest post invocându-se o pretinsă „reorganizare” a companiei și desființarea postului. A contestat decizia, iar prin sentința civilă nr. 681 din 09.06.2015 din Dosarul nr. 4066/102/2014 al Tribunalului Mureș, rămasă definitivă prin Decizia nr. 38/A/21.01.2016 a Curții de Apel Târgu Mureș, s-a admis acțiunea civilă, s-a dispus anularea deciziei de concediere, iar pârâta a fost obligată la *reintegrarea sa pe postul avut anterior concedierii și la plata integrală a tuturor drepturilor salariale*, actualizate și indexate, de la 1. 12.2 014, până la momentul reintegrării sale efective.

După rămânerea definitivă a hotărârii, a notificat angajatorul pentru aducerea la îndeplinire a dispozițiilor, dar pentru că acesta nu a înțeles să le execute voluntar, a formulat la data de 25.02.2016 o cerere de executare silită, încuviințată de instanța de executare prin încheierea din 08.04.2016, în dosarul nr. 6257/4/2016.

În cadrul dosarului de executare silită, angajatorul a fost somat să procedeze la reintegrarea reclamantului pe postul și în funcția deținută la data concedierii, acela de director al sucursalei zonale, dar în mod nejustificat, acesta nu s-a conformat. Întrucât, după comunicarea încheierii de încuviințare a executării silită, debitorul nu a adus la îndeplinire obligația reintegrării, reclamantul a solicitat stabilirea de penalități, în condițiile reglementate prin art. 906 alin. (1) și (2) C. pr. civ.

În *apărare*, pârâta C.N. S.A. a reiterat susținerile din contestațiile la executare promovate împotriva actelor de executare silită, care au fost respinse: a invocat faptul că în dosarul de executare silită a fost încuviințată numai plata drepturilor salariale, nu și executarea silită a obligației reintegrării reclamantului; în plus, a susținut că postul deținut de reclamant nu mai figurează în organigramă, astfel că se află în imposibilitate de a-l reintegra.

2. Prin **sentința civilă nr. 2376/ 23.02.2018, din dosarul nr. 26524/4/2016, Judecătoria Sectorului 4 București**, a admis în parte acțiunea reclamantului și a obligat pârâta C.N. S.A. la plata cu titlu de penalități în cuantum de 500 lei pe fiecare zi de întârziere, de la data pronunțării hotărârii, 23.02.2018, până la executarea integrală a obligației de reintegrare a reclamantului pe postul deținut, potrivit dispozițiilor sentinței civile nr. 681/2015 a Tribunalului Mureș.

Instanța a respins cererea acestuia de a stabili 1% pe zi penalități de întârziere pentru sumele datorate cu titlu de drepturile salariale, actualizate începând cu data 1.08.2016, până la plata lor efectivă. În motivarea sentinței au fost aduse următoarele argumente:

Reclamantul a formulat cerere de executare silită privind dispozițiile sentinței civile nr. 681/2015 a Tribunalului Mureș înregistrată la 1.03.2016, cererea sa fiind

încuviințată prin încheierea pronunțată la 8.04.2016 de Judecătoria Sectorului 4 București. Executorul judecătoresc a emis somația și a comunicat toate documentele pârâtei debitoare, care le-a primit la data de **23.06.2016**. Ulterior, a fost înființată succesiv, de două ori, proprierea asupra conturilor pârâtei debitoare pentru recuperarea despăgubirilor civile reprezentând echivalentul drepturilor salariale, fiind executată silit suma totală de 101.419 lei, care a fost eliberată creditorului.

Prin întâmpinarea depusă, pârâta C.N. S.A. a recunoscut că nu a procedat la reintegrarea reclamantului urmare a anulării deciziei cde concediere cu motivarea că postul nu mai există în organigrama companiei. Instanța a considerat neîntețmeiată această apărare, reținând că pârâta și-a încălcat *obligația de bună credință în exercitarea dreptului la concediere* și a numit fără concurs o altă persoană pe postul de manager la Sucursala județului Mureș.

A fost, de asemenea, înlăturată apărarea pârâtei C.N. S.A.. în sensul că nu s-ar fi cerut executarea silită și a obligației de reintegrare, cu mențiuinea că încuviințarea executării silite a vizat întregul titlu executoriu, deci inclusiv această obligație. De altfel, împotriva acestei încheieri, pârâta a formulat și o contestație la executare invocând această apărare, care, însă, a fost respinsă prin sentința civilă 3833 din 15.12.2016 a Judecătoriei Sectorului 4 București, argumentele acestei hotărâri având puterea lucrului judecat.

Constatând faptul că, după comunicarea încuviințării executării silite, la 23.06.2016, pârâta debitoare nu și-a îndeplinit obligația reintegrării reclamantului, instanța a apreciat că sunt întrunite condițiile art. 906 C. pr. civ. și a stabilit penalități de întârziere în sarcina debitoarei. Cu privire la *quantumul acestora* la nivelul sumei de 500 lei pe fiecare zi de întârziere - în condițiile în care limitele prevăzute de lege sunt între 100-1.000lei/ zi de întârziere - s-a apreciat că este justificată de perioada de timp (23.06.2016-23.02.2018) care s-a scurs de la data comunicării actelor. În ceea ce privește *momentul de la care debitoarea trebuie să achite aceste penalități*, s-a dispus de la data pronunțării hotărârii, deoarece nu se pot activa retroactiv, pe perioada în care creditorul a rămas în pasivitate, ci numai de la pronunțarea hotărârii.

În privința respingerii capătului de cerere privind stabilirea penalităților de întârziere pentru sumele datorate cu titlu de drepturile salariale, instanța apreciat că dispozițiile art. 906 C. pr. civ. se aplică numai în cazul executării silite a obligațiilor de *a face* sau *a nu face*, nu și în cazul obligațiilor de *a da*.

II. Cu privire la legalitatea sentinței civile nr. 2376/ 23.02.2018:

1. Aspecte vizând **calificarea obligației angajatorului de reintegrare a salariatului după anularea deciziei de concediere.**

a) În primul rând, se impune a preciza faptul că raportul juridic obligațional dintre reclamantul-creditor și pârâta-debitoare este unul de natură contractuală,

izvorât dintr-un contract individual de muncă, guvernat de principiile și normele Codului muncii.

Potrivit art. 295 alin. (1) Codul muncii: „Dispozițiile din prezentul Cod se întregesc cu celelalte dispoziții cuprinse în legislația muncii și, în măsura în care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de muncă prevăzute de prezentul Cod, cu dispozițiile legislative civile”.

Cu privire la acest aspect, în literatura juridică, s-a subliniat faptul că „Dreptul muncii își găsește completarea în dreptul civil, care constituie pentru cel dintâi dreptul comun”¹. Recent, cu prilejul dezbaterilor ocazionate de intrarea în vigoare a actualului Cod civil, prestigioși autori din domeniul dreptului muncii au remarcat faptul că „(...) legislația muncii – și, în primul rând Codul muncii –, în componenta sa preponderentă de drept privat, este vizată și ea de «litera sau spiritul dispozițiilor de drept civil». Normele dreptului comun au fost considerate drept condiții *sine qua non*, fiind «împrumutate» de Codul muncii, cu condiția să asigure «respectarea trăsăturilor specifice ale raportului juridic de muncă – astfel cum ele se reflectă în dispozițiile de lege și în principiile dreptului muncii»”².

În acest context, s-a apreciat că dispozițiile art. 1166-1170 C. civ., considerate a fi „o adevărată teorie generală a contractelor”, sunt aplicabile și în domeniul contractului individual de muncă, „nefiind potrivnice literei și spiritului Codului legislației muncii”.

În ceea ce privește contractul individual de muncă, dispoziția concedierii salariatului aparține angajatorului, iar dacă aceasta a fost anulată printr-o hotărâre judecătorească definitivă, salariatul trebuie repus în situația anterioară prin reintegrarea sa pe postul avut la momentul concedierii și plata tuturor drepturilor de care trebuia să beneficieze, dacă nu ar fi intervenit abuziv, nelegal și netemeinic concedierea sa, potrivit art. 78 Codul muncii.

b) Analizând obligația angajatorului de reintegrare a salariatului după anularea deciziei de concediere, din perspectiva criteriilor de clasificare a obligațiilor civile³, aceasta se califică ca fiind:

- o obligație de *a face* deoarece presupune o conduită pozitivă, angajatorul fiind obligat să execute o prestație. Prin reintegrare se apreciază că salariatul nu și-a pierdut niciodată această calitate, iar contractul său de muncă a subzistat pe toată această perioadă, producându-și în continuare efectele juridice. Dispoziția reprezintă în fapt reprimirea la muncă a salariatului, astfel că nu trebuie să îmbrace forma scrisă a unei decizii, hotărârea judecătorească fiind suficientă în acest sens.

¹ Gh. Mohanu, *Aplicarea normelor de drept comun în raporturile de muncă*, în *Revista Română de Drept* nr. 11/1968, p. 26.

² I. T. Ștefănescu, Ș. Beligrădeanu, *Privire analitică asupra corelației dintre Noul Cod civil și Codul Muncii*, în *Dreptul* nr. 12/2009, p. 11.

³ L. Pop, *Considerații generale cu privire la obligațiile civile*, în lucrarea L. Pop, I. Fl. Popa, S. I. Vidu, *Tratat elementar de drept civil. Obligațiile conform Noului Cod civil*, Ed. Universul juridic, București, 2012, pp. 17, 3033.

- o obligație *de rezultat*, deoarece presupune reintegrarea efectivă a salariatului în postul deținut anterior concedierii, în lipsa unui astfel de rezultat neputându-se reține ca angajatorul și-a îndeplinit obligația stabilită prin hotărârea judecătorească.

- o obligație *intuitu personae* deoarece nu poate fi îndeplinită decât de către angajatorul-debitor. În lumina dispozițiilor art. 40 Codul muncii, analizând simetric momentul încheierii contractului de muncă și cel al reintegrării salariatului după anularea concedierii, organizarea activității, stabilirea sarcinilor de serviciu și a responsabilităților constituie atribute exclusive ale angajatorului, astfel că fără acordul acestuia, salariatul nu poate să își continue activitatea profesională.

Refuzul reintegrării salariatului reprezintă o încălcare a principiului protecției salariaților, prevăzut de art. 6 din Codul muncii și a principiului buneii-credințe prevăzut de art. 8 din Codul muncii. Prin conduita sa, acesta ignoră caracterul executoriu al hotărârilor judecătorești în materia litigiilor de munca.

c) În cauză, aplicarea penalităților de întârziere a fost justificată de neexecutarea de către angajator a obligației de reintegrare a reclamantului pe postul deținut la momentul concedierii sale. Fiind o obligație *intuitu personae*, aceasta putea fi îndeplinită numai de către debitor, neexistând posibilitatea executării silită în natură.

Articolul 1.516 alin. (1) C. civ. consacră principiul executării în natură a obligației, stabilind dreptul creditorului la îndeplinirea integrală, exactă și la timp a obligației. Aceste dispoziții consfințesc principiul *priorității executării în natură a obligației*, principiu care este aplicabil tuturor obligațiilor, fără a distinge în funcție de obiectul lor. Doar atunci când executarea în natură nu este posibilă, se poate face plata prin echivalent. Dispozițiile art. 1.516 alin. (1) C. civ. se coroborează cu cele ale art. 1.527 C. civ., potrivit cărora „Creditorul poate cere întotdeauna ca debitorul să fie constrâns să execute obligația în natură, cu excepția cazului în care o asemenea executare este imposibilă”.

Executarea silită în natură a obligațiilor ce au ca obiect prestația de „a face” este reglementată prin art. 1.528 C. civ. Remarcăm faptul că executarea obligației pozitive de *a face* ridică de un impediment insurmontabil, și anume că debitorul nu poate fi silit la propriul său fapt, pentru că, altfel, i s-ar cauza o atingere nepermisă a libertății.

Astfel, după cum s-a subliniat în doctrină⁴, obligațiile de *a face* presupun faptul personal al debitorului, astfel că nu pot fi realizate prin executare silită în natură prin mijloace directe, ci numai prin mijloace de constrângere indirectă, prin măsuri asupra bunurilor din patrimoniul debitorului, determinându-se astfel indirect acțiunea debitorului. Pentru executarea silită în natură a obligațiilor de *a face intuitu personae*, creditorul poate recurge la procedura execuțională reglementată prin art. 906 C. pr. civ., constând în aplicarea de către instanța de executare, prin

⁴ S. Zilberstein, V. M. Ciobanu, *Tratat de executare silită*, Ed. Lumina lex, București, 2001, pp. 451-452.

încheiere definitivă, a unor penalități, stabilite pe zi de întârziere până la executarea obligației. Acesta este însă un mijloc indirect de constrângere pentru care trebuie declanșată procedura de executare silită.

2. În ceea ce privește **natura juridică a penalităților de întârziere** aplicate în condițiile art. 906 C .pr. civ. acestea reprezintă un **mijloc de constrângere a debitorului la executarea obligației de a face ce nu poate fi îndeplinită prin altă persoană**. Prin reglementarea penalităților de întârziere se urmărește stimularea debitorului în executarea dispozițiilor unei sentințe sau a unei hotărâri, indiferent de instanța care a pronunțat-o, această etapă fiind considerată ca făcând parte integrantă din „procesul civil”, potrivit articolul 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului⁵.

Penalitățile de întârziere se deosebesc esențial de daunele moratorii care sunt datorate de debitor pentru acoperirea prejudiciului cauzat creditorului prin îndeplinirea obligației pecuniare cu întârziere. În acest sens, art. 1.535 C. civ. dispune: „În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la daune moratorii, de la scadență până în momentul plății, în quantumul convenit de părți sau, în lipsă, în cel prevăzut de lege, fără a trebui să dovedească vreun prejudiciu”.

De la această calificare rezultă că dispozițiile legale aplicabile penalităților de întârziere sunt de strictă aplicare, numai în etapa executării silită, vizând neexecutarea voluntară a obligațiilor de *a face* sau de *a nu face* și cu respectarea strictă a normelor de procedură. Inițiativa stabilirii penalităților aparține exclusiv creditorului, cel care este direct interesat în constrângerea debitorului pentru îndeplinirea obligației. Pasivitatea creditorului în formularea acestei cereri poate conduce la prescrierea dreptului acestuia de cere executarea silită a dispozițiilor titlului executor.

În vechiul Cod de procedură civilă, articolul 580 indice 3⁶ prevedea aplicarea unor amenzi civile, în favoarea statului, pentru neexecutarea obligației cu caracter intuitu personae stabilite în sarcina debitorului⁷. Măsura era una inefficientă

⁵ În Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului, cauza *Sacaleanu contra României*, la pct. 55, se precizează: „Dreptul la o instanță ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă în detrimentul unei părți...”.

⁶ Potrivit art. 580 indice 3 C. pr. civ., dacă obligația de a face nu poate fi îndeplinită prin altă persoană decât debitorul, acesta poate fi constrâns la îndeplinirea ei, prin aplicarea unei amenzi civile. Instanța sesizată de creditor poate obliga pe debitor, prin încheiere irevocabilă, dată cu citarea părților, să plătească, în favoarea statului, o amendă civilă de la 20 lei la 50 lei, stabilită pe zi de întârziere până la executarea obligației prevăzute în titlul executoriu.

⁷ Înalta Curte de Casație și de Justiție a României, Secțiile Unite, prin decizia nr.3/17 ianuarie 2011, a statuat în sensul că amenda civilă prevăzută de dispozițiile art. 580³ din vechiul Cod de procedură civilă putea fi aplicată debitorului unei obligații de a face cu caracter strict personal doar în cadrul procedurii execuționale ce debutează prin încuviințarea executării silită în condițiile art. 373¹ C. pr. civ., prevăzută de art. 387, art. 572 și art. 580² C. pr. civ.

deoarece creditorul nu era interesat să apeleze la stabilirea unei sancțiuni în favoarea statului, și nu a sa, sancțiune care ulterior putea fi cuantificată sub o formă globală pentru a fi pusă în executare, urmând ca, după cuantificarea amenzilor, creditorului să i se nască și dreptul la despăgubiri pentru întârzierea în executare sau pentru neexecutarea propriu-zisă. Spre deosebire de amenda civilă, penalitățile de întârziere sunt un nou mijloc de constrângere în interesul creditorului, dat fiind faptul că cel prejudiciat de atitudinea debitorului este creditorul, iar nu statul⁸.

3. Aspecte procedurale impuse de dispozițiile art. 906 C. pr. civ., potrivit cărora:

„Dacă în termen de 10 zile de la comunicarea încheierii de încuviințare a executării debitorul nu execută obligația de a face sau de a nu face, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană, acesta poate fi constrâns la îndeplinirea ei, prin aplicarea unor penalități, de către instanța de executare. (2) Când obligația nu este evaluabilă în bani, instanța sesizată de creditor îl poate obliga pe debitor, prin încheiere definitivă dată cu citarea părților, să plătească în favoarea creditorului o penalitate de la 100 lei la 1.000 lei, stabilită pe zi de întârziere, până la executarea obligației prevăzute în titlul executoriu. (3) Atunci când obligația are un obiect evaluabil în bani, penalitatea prevăzută la alin. (2) poate fi stabilită de instanță între 0,1% și 1% pe zi de întârziere, procentaj calculat din valoarea obiectului obligației”.

În continuare, în art. 906 alin. (4) și (6) C. pr. civ. se prevede: (4) *dacă în termen de 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalității debitorul nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu, instanța de executare, la cererea creditorului, va fixa suma definitivă ce i se datorează cu acest titlu, prin încheiere definitivă, dată cu citarea părților. (6) Încheierea dată în condițiile alin. (4) este executorie.*

Rezultă că pot fi obținute penalități de întârziere numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) existența unui titlu executoriu privind executarea unei obligații de *a face* sau *a nu face ceva*. Aceasta este condiția primordială deoarece, în lipsa titlului executor, nu poate fi cerută executarea silită.

Remarcăm faptul că penalitățile de întârziere privesc exclusiv obligații de *a face* sau de *a nu face ceva*, regimul fiind diferit după cum aceste obligații sunt sau nu evaluabile în bani: de la 100 lei la 1.000 lei pentru cele neevaluabile în bani și între 0,1% și 1% pe zi de întârziere, procentaj calculat din valoarea obiectului obligației.

Debitorul trebuie să execute întocmai obligația de *a face*, astfel cum a fost stabilită prin titlul executoriu, nefiind posibilă, în etapa executării silite, modificarea acestuia. Conținutul obligațiilor și drepturilor au fost stabilite în patrimoniul

⁸ E. Oprina, V. Bozeșan, *Mijloace indirecte de realizare a executării silite*, în *Revista Română de Executare Silită* nr. 1/2015, p. 43.

părților prin hotărârea judecătorească definitivă, astfel că nu poate fi modificat prin voința unei părți, deoarece se opune puterea de lucru judecat⁹.

b) declanșarea procedurii executării silite prin formularea de către creditor a cererii de executare silită și încuviințarea acesteia de către instanța de executare.

Creditorul nu poate cere anticipativ aplicarea penalităților de întârziere, ca petit accesoriu prin acțiunea promovată în fața instanței cu ocazia soluționării cererii principale, de exemplu pentru neexecutarea obligației de a ridica construcțiile și a retrage gardurile pe limita de graniță. De asemenea, nu poate cere direct stabilirea de penalități, fără a exista pe rol un dosar de executare silită. Aplicarea de penalități în condițiile art. 906 C. pr. civ. intervine numai în faza execuțională, ulterior declanșării executării silite.

c) trecerea a cel puțin 10 zile de la comunicarea încheierii de încuviințare a executării silite, iar debitorul refuză să execute voluntar obligația.

Într-o cauză au fost aplicate penalități de întârziere de 100 lei/zi, dar nu mai mult de trei luni, părintelui care nu a predat minora mamei, la care a fost stabilită locuința acesteia, având în vedere ca în termenul de 10 zile de la comunicarea încheierii încuviințate a executării silite și a somației, debitorul nu și-a îndeplinit obligația prevăzută în titlu, iar această obligație nu poate fi îndeplinită prin altă persoană¹⁰.

d) Hotărârea pronunțată în temeiul art. 906 alin. (1) C. pr. civ., prin care au fost stabilite penalitățile este definitivă, astfel că debitorul nu poate formula apel împotriva acesteia, fiind inadmisibil.

e) Potrivit art. 906 alin. (5) Cod procedură civilă, penalitatea stabilită conform art. 906 alin. (4) Cod procedură civilă, va putea fi înlăturată ori redusă, pe calea contestației la executare, dacă debitorul execută obligația stabilită în titlul executoriu în următoarele 3 luni de la comunicarea încheierii și dovedește existența unor motive temeinice care au justificat întârzierea executării. De remarcat faptul că cele două condiții trebuie să fie îndeplinite cumulativ, astfel că nu este suficientă doar executarea obligațiilor în intervalul de 3 luni, ci este necesară și justificarea întârzierii de motive obiective¹¹.

În practică, adesea, debitorul reiterează în această etapă a executării silite apărările formulate în fața instanței de fond, ceea ce este inadmisibil deoarece nu se pot folosi alte mijloace procedurale decât cele legale în scopul de a se obține

⁹ Judecătoria Sectorului 6 București, secția civilă, încheierea civilă din 13 ianuarie 2016, <https://sintact.ro/#/publication/151010744>.

¹⁰ Judecătoria Craiova, sentința nr.2779/7 martie 2019; <https://sintact.ro/#/jurisprudence/536159785>.

¹¹ Tribunalul Constanța, decizia nr. 1595/8 octombrie 2019; <https://sintact.ro/#/jurisprudence/536722040>.

reformarea sau retractarea unei hotărâri judecătorești. Mijloacele procesuale prin care poate fi atacată o hotărâre judecătorească sunt cele prevăzute de lege, iar exercitarea acestora trebuie făcută în condițiile legii.

În măsura în care neexecutarea obligației de a face implică și fapta unui terț, instanța poate aprecia ca justificată conduita debitorului și să înlăture aplicarea penalităților¹².

Dacă debitorul execută obligația în intervalul dintre stabilirea penalităților și cel în care instanța ar trebuie să se pronunțe asupra sumei totale, nu va putea fi obligat la plata acestora. În acest sens s-a subliniat în literatură¹³ că penalitățile pe zi de întârziere reprezintă doar o amenințare pentru debitor și nu urmăresc pedepsirea acestuia pentru că nu și-a executat obligația de a face după emiterea titlului executoriu. Scopul aplicării penalității a fost atins prin executarea obligației, iar în măsura în care creditorul a încercat un prejudiciu pentru executarea cu întârziere, acesta din urmă are la îndemână o acțiune în despăgubiri întemeiată pe prevederile art. 906 alin. (7) C. pr. civ., întrucât daunele cominatorii nu au caracter reparatoriu.

f) Dispozițiile încheierii prin care au fost stabilite penalități în temeiul art. 906 alin. (1) și (2) C. pr. civ., se concretizează prin pronunțarea unei încheieri ulterioare, în condițiile art. 906 alin. (4) C. pr. civ., în sensul că prin această ultimă hotărâre se va fixa suma definitivă, datorată de către debitor în cazul în care acesta nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu în termen de 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalității.

Astfel, pentru punerea în executare a penalităților, creditorul este obligat să urmeze procedura prevăzută de art. 906 C. pr. civ., respectiv să solicite pronunțarea de către instanța de executare a unei încheieri prin care să stabilească cuantumul penalităților definitive, potrivit art. 906 alin. (4) C. pr. civ.

Declanșarea directă a executării silitе privind plata penalităților stabilite, dar al căror calcul final nu a fost făcut printr-o încheiere judecătorească, este nelegală deoarece încheierea de stabilire nu are caracterul unui titlu executoriu, iar creanța nu are caracter cert, lichid și exigibil, situație în care actele de executare silită pot fi anulate în cadrul unei contestații la executare¹⁴.

¹² În acest sens, s-a pronunțat Tribunalul Constanța, Secția întâi civ., dec. nr. 1593 din 24 noiembrie 2016, în dosarul nr. 5227/212/2015, citată de Mocanu Mihaela Cristina în articolul „*Câteva aspecte teoretice și de jurisprudență privind executarea obligațiilor de a face și de a nu face*”, în Revista Română de Executare Silită, nr.2/2017. În speță, debitorul obligat la luarea măsurilor pentru intrarea în legalitate, mai precis obligat la obținerea autorizației de construire, nu a putut să o procure pentru că emiterea actului era condiționată de acordul coproprietarului care refuzau exprimarea acestuia.

¹³ Mocanu Mihaela Cristina, *idem*.

¹⁴ Tribunalul Bihor, decizia nr. 298/21 martie 2018; <https://sintact.ro/#/jurisprudence/535159207/>.

Creditorul nu poate formula mai multe cereri de fixare a sumei definitive datorate de debitor cu titlu de penalități pentru intervale succesive de câte 3 luni¹⁵. Pe de altă parte, formularea oricărei cereri de cuantificare a penalităților anterior expirării termenului de 3 luni trebuie considerată prematură, întrucât termenul de 3 luni are caracter prohibitiv.

Concluzionând, subliniem caracterul inovator al dispozițiilor art. 906 C. pr. civ., care contribuie în mod indirect, dar eficient, la realizarea dreptului salariatului prin stabilirea de penalități în sarcina angajatorului culpabil de refuzul reintegrării sale.

¹⁵ Decizia nr. 16/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată pentru dezlegarea interpretării art. 906 alin. (4) C. pr. civ., publicată în M. Of. nr. 258 din 13 aprilie 2017.